

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ

ज्ञानगंगोत्री, गंगापूर धरणाजवळ, गोवर्धन,

नाशिक- ४२२ २२२

तृतीय वर्ष
(B.A.3rdYear)

गृहपाठपुस्तिका
(सन 2019-2020)

गृहपाठ सोडविण्यासाठी विशेष सूचना

- 1) गृहपाठ हे अंतिम परीक्षेची तयारी व तुमच्या प्रगतीचे स्वयं-मूल्यमापन करण्याच्या दृष्टीने उपयोगी आहेत.
1) Home assignment is useful for self-analysis of your preparation of the final examination and progress.
- 2) गृहपाठातील प्रत्येक प्रश्न व त्यांचे गुण प्रथम काळजीपूर्वक वाचा. परिभाषिक संज्ञांचा अर्थ नीट समजून घ्या .
2) Read all the questions and their marks in the home assignment carefully understand the definitions and concepts properly.
- 3) गृहपाठाशी संबंधित पुस्तक, अभ्यासक्रम, आशय व पाठ्यांश काळजीपूर्वक वाचवा.
3) Read carefully the text, syllabus and summary related home assignment.
- 4) गृहपाठातील प्रश्नांची उत्तरे हि पुस्तकामधील आशय, मुद्दे, मजकूर जसेच्या तसा लिहू नका तर स्वतःच्या भाषेत लिहा. आवश्यक तेथे स्वतःचे मत मांडा.
4) Do not copy the points, matter from the text while writing home assignment mention your one points / opinions whenever necessary.
- 5) हा शिक्षणक्रम पूर्ण केल्यानंतर मिळविलेले ज्ञान प्रत्यक्ष कार्य करताना तुम्ही कसे उपयोगात आणाल यांचाही उल्लेख उत्तरात असावा. आवश्यक तेथे पुस्तकातील उदाहरणाबरोबरच पुस्तकाबाहेरील उदाहरणदेखील नमूद करावेत.
5) Your answer should include how you would apply the knowledge in real life situations.
- 6) गृहपाठ लिहिण्यासाठी फुलस्केप आकाराचे आखीव कागद वापरावेत. त्यावर खालीलप्रमाणे मचकूर लिहावा.
6) Use full-scape lined papers for rewriting home assignment.

विद्यार्थ्याचे नाव	अभ्यासक्रम / विषय
Name of student	Syllabus / sub
कायम नोंदणी क्रमांक	गृहपाठ पूर्ण केल्याचा दिनांक
P.R.N n No	Date of completion H A
अभ्यासकेंद्राचे नाव व पत्ता
.....
Name of the study centre
.....
मिळालेले गुणएकुण गुण - २०	गृहपाठ परीक्षकाची स्वाक्षरी
Marks obtained	Total marks – 20 sign of the H A supervisor

- 7) आखीव कागदाच्या / उत्तरपत्रिकेच्या प्रत्येक पानावर डावीकडे दिड इंच (4 सेमी) समास सोडून घावा. प्रत्येक प्रश्नाची उत्तरे स्वतंत्र पृष्ठावर लिहावेत.(संमंत्रक या जागेचा उपयोग शेरा / सूचना लिहिण्यासाठी करू शकतील.)
7) Leave margin of 4 cm on the left side of the page. Write each new answer on a different page.
- 8) गृहपाठातील सर्व प्रश्नांची उत्तरे सुवाच्य अक्षरात लिहावीत. टंकलिखित / छापील उत्तर म्हणून स्वीकारण्यात येणार नाही.
8) Printed or typed answers are not allowed.
- 9) गृहपाठ मिळालेले गुण व उपचारात्मक सूचनांसह तुम्हास समंत्रक हे गृहपाठ तपासल्यानंतर परत करतील .
9) The marks of H assignment and corrective instructions will be sent after checking home assignment.
- 10) विद्यार्थ्यांना माहितीपुस्तकेतील नियम, सूचना वाचाव्यात व आभ्यासकेंद्रामार्फत पत्रव्यवहार करावा.
10) Present the h a by following the instructions and rules. Read carefully all the instructions and rules before any correspondence or communication with the university.
- 11) प्रत्येक गृहपाठ / स्वाध्याय हा वीस गुणांचा असून त्यातील प्रत्येक प्रश्न पाच गुणांचा आहे
11) Every home assignment is of twenty marks and each question carries five marks.

Prof. Jyoti Patil

**Academic Coordinator, Evaluation Division
YashwantaraoChavan Maharashtra Open University**

बी. ए. (G०१) तृतीय वर्ष
गृहपाठ HOME ASSIGNMENT- २०१९-२०

MAR 250 - वाङ्मयप्रकार (नाटक-कविता)

प्रश्न १) पसायदानाचा अर्थ स्पष्ट करा.	5
प्रश्न २) 'हायकू' या पद्यरचना प्रकारची वैशिष्ट्ये लिहा.	5
प्रश्न ३) 'नटसम्राट' या नाटकाविषयी माहिती लिहा.	5
प्रश्न ४) 'आंबेडकरी जलसे' नी कोणते कार्ये केले ते लिहा.	5

MAR 251 - मध्ययुगीन वाङ्मयीन प्रवाह

प्रश्न १) 'महानुभव' पंथाविषयी माहिती लिहा.	5
प्रश्न २) रामदासांच्या लेखनांचे महत्व स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) वामन पंडितांच्या काव्याची वैशिष्ट्ये लिहा.	5
प्रश्न ४) संत साहित्याविषयी माहिती लिहा.	5

MAR 252 - प्रबोधनपर साहित्य

प्रश्न १) 'तेग्याचा न्याय' या कथेचा आशय स्पष्ट करा.	5
प्रश्न २) भारुड रचने मागील संत एकनाथांचा हेतू स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) भारतीय प्रबोधनात प्रसार माध्यमांची भूमिका स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ४) 'प्रबोधन' ही संकल्पना स्पष्ट करा.	5

MAR 253 - बालसाहित्य

प्रश्न १) साने गुरुजींच्या लेखनाविषयी माहिती लिहा.	5
प्रश्न २) 'सुरूस' या कथेचे कथात्मक स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) बालकथेचे प्रकार स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ४) 'सौरघट' ही संकल्पना स्पष्ट करा.	5

MAR 254 - प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये

- प्रश्न १) संप्रेषण म्हणजे काय? संप्रेषणाचे प्रकार स्पष्ट करा. 5
- प्रश्न २) 'नभोवाणी वरील बातम्या' विषयी माहिती लिहा. 5
- प्रश्न ३) 'ललित गद्य' ही संकल्पना स्पष्ट करा. 5
- प्रश्न ४) जयंत पवार यांची मार्टीन बुटकेच्या अभिनयाची समीक्षा स्पष्ट करा. 5
-

MAR 305 - लोकवाङ्मय

- प्रश्न १) क्षेत्रीय सर्वेक्षणासाठी प्रश्नावलीचे गट स्पष्ट करा. 5
- प्रश्न २) वाक्प्रचार म्हणजे काय? १० वाक्प्रचार लिहा. 5
- प्रश्न ३) लोक नृत्यांचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. 5
- प्रश्न ४) लोककथांमधील वाङ्मयीन सौंदर्य उदाहरणासह स्पष्ट करा. 5
-

ENG255 - Indian Writing in English

- १) What is Home Rule? Why did Tilak want the Indian to agitate for it? 5
- २) What atmosphere does the Writer note in the Russian market and restaurants? Why? 5
- ३) Explain the interconnections between the setting and the theme of the Kamala day Poem. 5
- ४) Explain the Aspect of Indian life and Indian English. 5
-

ENG256 - Understanding Drama

- १) Explain the dramatic significance of the opening scene. 5
- २) Explain the Shakespeare's treatment of the mob. 5
- ३) How far do you think the play reflects the mood of the Nehruvian regime? 5

୪) Explain the naturalism as a movement in drama. 5

ENG257 - Understanding Prose

୧) Draw a character sketch of sir Roger De Coverley. 5

୨) What were the specialties of the Edinburg Review? 5

୩) Explain the characteristics of the literature. 5

୪) Write the good qualities did or well find in Gandhi. 5

ENG258 - Understanding Poetry

୧) Write the major characteristics of Romantic Poetry. 5

୨) Explain the Modernist style. 5

୩) Explain the theme of the poem Kubla Khan. 5

୪) Explain the features of Victorian Poetry. 5

ENG259 - Communication Skill in English

୧) Explain the importance of Vocabulary in Communication Process. 5

୨) Write a your own C.V. 5

୩) How should personal letter be in contrast to a formal letter. 5

୪) Write the rules of use of in definite articles. 5

ENG306 - Structure of Modern English

୧) Distinguish between 'content words' and 'structural words' and classify them giving examples. 5

୨) Write a Note on Active and passive form of sentences. 5

- 3) Explain the elements of sentence. 5
- 4) Explain the concept of co-ordination with examples. 5
-

HIN260 - कविता स्वरूप और विवेचन

- प्रश्न १) रसतत्व और ध्वनितत्व का स्वरूप संक्षेप में स्पष्ट कीजिए । 5
- प्रश्न 2) सगुण भक्तिकाव्य की विशेषताएँ लिखिए । 5
- प्रश्न 3) मैथिलीशरण गुप्त: कवि और भारतीय संस्कृती के आख्याता संक्षेप लिखिए । 5
- प्रश्न 4) 'कबीर' का जीवन-परिचय और उनके रचनाएँ लिखिए । 5
-

HIN261 - साहित्य और समीक्षा: स्वरूप और विवेचन

- प्रश्न १) भारतीय और पाश्चात्य चिंतकों की दृष्टी में कलाओं के वर्गीकरण के आधार क्या है लिखिए। 5
- प्रश्न 2) एकांकी के तत्व और प्रकार संक्षेप में लिखिए । 5
- प्रश्न 3) रेखाचित्र की विशेषताएँ लिखिए । 5
- प्रश्न 4) अस्तित्ववाद की व्याख्या लिखकर उसका स्वरूप स्पष्ट किजिए । 5
-

HIN262 - हिंदी में नवजागरण

- प्रश्न १) नाथ कौन थे? नाथों की प्रगतिशिलता पर एक संक्षिप्त टिप्पणी लिखिए । 5
- प्रश्न 2) अंग्रेजपुर्व भारतीय समाज रचना तथा अंग्रेज संपर्क के बाद की समाज रचना की संक्षिप्त सी तुलना प्रस्तुत करे । 5
- प्रश्न 3) मार्क्सवाद के विचारों के प्रभाव का विवेचन किजिए । 5
- प्रश्न 4) 1915 ते 1919 के बीच गांधीजी की गति विधियों का परिचय दिजीए। 5
-

HIN263 - हिंदी का भाषा वैज्ञानिक अध्ययन

- प्रश्न १) भोजपुरी का संक्षेप में परिचय दिजीए । 5
- प्रश्न 2) भाषा की परिभाषा देते हुए उसके स्वरूप को स्पष्ट किजिए। 5
- प्रश्न 3) हिंदी और मराठी के अंतः संबंध को स्पष्ट किजिए । 5

प्रश्न ४) लिंग किसे कहते हैं? समझाते हुए उसके भेदों का परिचय उदाहरणों के साथ समझाइए ।

5

HIN264 - प्रयोजनमूलक हिंदी

- प्रश्न १) समाचार की परिभाषाएँ और समाचारों के प्रकार लिखिए । 5
- प्रश्न २) व्यावसायिक पत्रों का उद्देश और गुण लिखिए । 5
- प्रश्न ३) जनसंचार का स्वरूप और व्याप्ती स्पष्ट किजिए । 5
- प्रश्न ४) विज्ञापन एजेंसी और विज्ञापन-प्रक्रिया के अंग लिखिए। 5

HIN307 - अनुदान : स्वरूप और विवेचन

- प्रश्न १) अनुवाद प्रक्रिया के विविध प्रारूप स्पष्ट किजिए । 5
- प्रश्न २) अनुवाद की समस्याएँ लिखिए । 5
- प्रश्न ३) साहित्यिक अनुवाद किसे कहते हैं? और साहित्यिक अनुवादक के लिए आवश्यक गुण बताए । 5
- प्रश्न ४) प्रकृति के आधारपर अनुवादों के प्रकार लिखिए । 5

Psy 270 - मानवी विनिमय व समायोजन

- प्रश्न १) मानवी जीवनातील संप्रेषणाचे महत्व सोदाहरण स्पष्ट करा. 5
- प्रश्न २) व्यवसायाचे प्रकार स्पष्ट करून त्यांची निवड कशी करता येते? ते लिहा. 5
- प्रश्न ३) मुलांचे कौटुंबिक समायोजन म्हणजे काय? त्याची आवश्यकता स्पष्ट करा. 5
- प्रश्न ४) सामाजिक सक्षमता म्हणजे काय? ते विशद करा. 5

PSY271 - मी आणि माझे सामाजिक वर्तन

प्रश्न १) सामाजिकरणाचे सिद्धांत थोडक्यात विशद करा.	5
प्रश्न २) अभिवृत्तीची गुण वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) समजाभिमुख वर्तनातील सांस्कृतिक आणि सामाजिक प्रमाणके सविस्तर स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ४) सामाजिक अनुचलन ही संकल्पना सोदाहरण विशद करा.	5

PSY272 - मानसिक स्वास्थ्य

प्रश्न १) मनःस्वास्थ्यंचे स्वरूप वेगवेगळे उदाहरणे देऊन स्पष्ट करा.	5
प्रश्न २) मूल्यव्यवस्था व मनःस्वास्थ्य यातील संबंध स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) मनोविकाराची प्राथमिक ओळख DSM IV च्या साहय्याने विशद करा.	5
प्रश्न ४) राजकीय प्रक्रियेचे मूल्यमापनाविषयी थोडक्यात लिहा.	5

PSY273 - व्यक्तिमत्व विकास

प्रश्न १) सामाजिक संबंध सुधारण्याची मूलभूत तत्वे विशद करा.	5
प्रश्न २) कुटुंब : एक शाळा हे सोदाहरण स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) संवेदीत 'स्व' म्हणजे काय? ते उदाहरणासह लिहा.	5
प्रश्न ४) सामाजिक कार्यक्रमांचे परिणामकारक व्यवस्थापन कसे करता येते? ते स्पष्ट करा.	5

PSY274 - वैवाहिक समायोजन आणि मार्गदर्शन

प्रश्न १) वैवाहिक समायोजन प्रक्रिया उदाहरणासहित स्पष्ट करा.	5
प्रश्न २) आई वडिलांची मुलांबाबतची वृत्ती आणि घटास्फोटाचे परिणाम स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) आंतरव्यक्तिक भावनांचे विश्लेषण म्हणजे काय? ते कसे करतात? ते स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ४) छिन्नमनस्कता लक्षणे आणि प्रकार स्पष्ट करा.	5

PSY 308 - प्रायोगिक पद्धती: सांख्यिकी व मानसशास्त्रीय प्रयोग

- प्रश्न १) प्राथमिक गोळा करण्याची पद्धती स्पष्ट करा. 5
- प्रश्न २) सांख्यिकीचे स्वरूप लिहून त्यांचा वापर स्पष्ट करा. 5
-

ECO 275 - भारताचा आर्थिक विकास

- प्रश्न १) आर्थिक विकासाचे घटक विशद करा. 5
- प्रश्न २) लापर परिणाम आकृतीसह स्पष्ट करा. 5
- प्रश्न ३) भारतात श्रमीकांच्या प्रशिक्षणासाठी अंमलात असलेल्या योजना स्पष्ट करा. 5
- प्रश्न ४) पंचवार्षिक योजना म्हणजे काय? ते स्पष्ट करा. 5
-

ECO 276 - सार्वजनिक वित्त व्यवहार

- प्रश्न १) संघीय वित्तव्यवस्थेचे स्वरूप स्पष्ट करा. 5
- प्रश्न २) प्रत्यक्ष कर व अप्रत्यक्ष कर याविषयी माहिती लिहा. 5
- प्रश्न ३) कर संक्रमणावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. 5
- प्रश्न ४) युद्धासाठी वास्तव साधनसामग्री संकलन कोणत्या मार्गाने केले जाते ते स्पष्ट करा. 5
-

ECO 277 - आंतरराष्ट्रीय अर्थशास्त्र

- प्रश्न १) प्रशुल्क, अर्थ व प्रकार स्पष्ट करा. 5
- प्रश्न २) नाणेविधी कार्याचे मूल्यमापन करा. 5
- प्रश्न ३) जागतिक बँक विषयी माहिती लिहा. 5
- प्रश्न ४) श्रममूल्य सिद्धांत स्पष्ट करा. 5
-

ECO 278 - कृषी उद्योग व सेवाक्षेत्रांचे आर्थिक सिद्धांत

- प्रश्न १) जलसिंचनाच्या सुविधांचे महत्व स्पष्ट करा. 5
- प्रश्न २) शेतमाल विपणनाच्या पद्धती विशद करा. 5
- प्रश्न ३) पीक विमा योजना म्हणजे काय? ते लिहा. 5

प्रश्न ४) शेतीला कर्जाची गरज निर्माण का होते? ते लिहा.

5

ECO 279 - ग्राहक संरक्षण

प्रश्न १) भांडवलाचे प्रकार सोदाहरण सविस्तर स्पष्ट करा.

5

प्रश्न २) ग्राहकांचे हक्क स्पष्ट करा.

5

प्रश्न ३) उपयोगिता ही संकल्पना स्पष्ट करा.

5

प्रश्न ४) ग्राहक हा राजा कसा आहे? ते लिहा.

5

ECO 309 - ग्रामीण विकास

प्रश्न १) भारतीय ग्रामीण विकासाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

5

प्रश्न २) एकात्मिक ग्राम विकास कार्यक्रम काय? ते स्पष्ट करा.

5

प्रश्न ३) अशासकीय संघटनांच्या समस्या स्पष्ट करा.

5

प्रश्न ४) भारतातील बेरोजगारी वाढण्याची कारणे व उपाय लिहा.

5

HIS 280 - प्राचीन भारत: प्रारंभ ते यादव काळ

प्रश्न १) प्रागैतिहासिक कालखंडाच्या इतिहासाची साधने स्पष्ट करा.

5

प्रश्न २) आश्रम व्यवस्था विषयी माहिती लिहा.

5

प्रश्न ३) महायान पंथ विषयी माहिती विशद करा.

5

प्रश्न ४) भारत-पर्शिया यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.

5

HIS 281 - मध्ययुगीन भारत (इ.स. 1206 ते 1857)

प्रश्न १) पोर्तुगीज सत्तेची ज्हासाची कारणे विशद करा.	5
प्रश्न 2) ब्राम्हो समाज व आर्य समाज याविषयी माहिती लिहा.	5
प्रश्न 3) सालबाईच्या तहातील कलमे स्पष्ट करा.	5
प्रश्न 4) बल्बनके केलेल्या सुधारणा स्पष्ट करा.	5

HIS 282 - भारतीय स्त्री जीवनाची वाटचाल

प्रश्न १) 'प्राचीन भारतीय स्त्रीजीवन' या विषयी माहिती विशद करा.	5
प्रश्न 2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर यांचे कार्ये स्पष्ट करा.	5
प्रश्न 3) संत जनाबाई यांचे कार्ये विशद करा.	5
प्रश्न 4) सावित्रीबाई फुले यांच्या विषयी सविस्तर माहिती लिहा.	5

HIS 283 - सार्क देशांचा इतिहास

प्रश्न १) भारताचे प्राकृतिक विभाग स्पष्ट करा.	5
प्रश्न 2) वसाहतवाद म्हणजे काय? ते विशद करा.	5
प्रश्न 3) संत जनाबाई यांचे कार्ये विशद करा.	5
प्रश्न 4) सावित्रीबाई फुले यांच्या विषयी सविस्तर माहिती लिहा.	5

HIS 285 - विविधतेतून एकता

प्रश्न १) वारकरी संप्रदायांची वैशिष्ट्ये लिहून वारकरी संप्रदायाची समाजावरील परिणाम लिहा.	5
प्रश्न 2) मुस्लीम परंपरेतील सण-उत्सवांची माहिती सविस्तर लिहा.	5
प्रश्न 3) ग्रामव्यवस्थेतील वतनी अधिकारी कुलकर्णी यांच्या कामाचे स्वरूप स्पष्ट करा.	5
प्रश्न 4) 'अर्थ' व पुरुषार्थाची आवश्यकता स्पष्ट करा.	5

HIS 310 - आधुनिक महाराष्ट्रातील परिवर्तनाचा इतिहास

प्रश्न १) दुसऱ्या बाजीरावाची अधःपतन :- कारणे व परिणाम लिहा.	5
प्रश्न २) स्वदेशी चळवळ म्हणजे काय ते स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) अंबा पाणीच्या लढाईची माहिती लिहा.	5
प्रश्न ४) मराठाराज्यांच्या उत्पन्नातील प्रमुख साधने विशद करा.	5

POL286 - राज्यशास्त्राचे स्वरूप

प्रश्न १) कार्लमार्क्स आणि लेनिन यांची अराजकीय समाजाची कल्पना स्पष्ट करा.	5
प्रश्न २) साम्यवाद आणि लोकशाही समाजवाद या संकल्पना स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) राजकीय भाषाव्यवहार - स्वरूप व कार्ये हे स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ४) अधिमान्यतेचे आधार स्पष्ट करा.	5

POL 287 - राजकीय संरचना

प्रश्न १) व्यवस्था म्हणजे काय? राजकीय व्यवस्थेचे अर्थ व स्वरूप स्पष्ट करा.	5
प्रश्न २) केंद्रिकरणाचे मार्ग स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) राजकीय कार्यकारिणी व प्रशासकीय कार्यकारिणी विषयी माहिती लिहा.	5
प्रश्न ४) कायदा निर्मिती कशी होते? ते स्पष्ट करा.	5

POL 288 - आधुनिक भारतातील राजकीय वारसा

प्रश्न १) राजकीय विचारातील संतांचे योगदान स्पष्ट करा.	5
प्रश्न २) ब्रिटीशांचे आर्थिक धोरण सविस्तर लिहा.	5
प्रश्न ३) आचार्य जावडेकर यांचे कार्य स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ४) धनंजयराव गाडगीळ यांचे सहकार विषयक विचार विशद करा.	5

POL289 - आंतरराष्ट्रीय संबंध व राजकारण

प्रश्न १) आंतरराष्ट्रीय राजकारणातील प्रमुख सिद्धांत सविस्तर लिहा.	5
प्रश्न २) प्रचाराचे अर्थ व स्वरूप विशद करा.	5
प्रश्न ३) सत्तासमतोल म्हणजे काय? हे सोदाहरण स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ४) शीतयुद्ध म्हणजे काय? शीतयुद्धाचे जागतिक परिणाम स्पष्ट करा.	5

POL290 - पाश्चिमात्य राजकीय विचारप्रवाह

प्रश्न १) अथेन्सचे लोकशाही शासनविषयक विचार स्पष्ट करा.	5
प्रश्न २) व्यक्तिवाद व क्रांतीचा विचार स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) हेगेलची द्वंद्वात्मक पद्धती सविस्तर विशद करा.	5
प्रश्न ४) सार्क विषयी सविस्तर माहिती लिहा.	5

POL311 - लोकप्रशासन

प्रश्न १) केंद्रिय व राज्य सचिवालयाची कार्ये स्पष्ट करा.	5
प्रश्न २) सार्वजनिक महामंडळ म्हणजे काय? त्याच्या स्थापनेमागील उद्देश स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) सनदीसेवक प्रशिक्षणाचे प्रकार व महत्व विशद करा.	5
प्रश्न ४) कायद्याची आवश्यकता व कायद्याची अंमलबजावणीबाबत माहिती लिहा.	5

SOC 291 - पर्यावरण व समाज

प्रश्न १) वातावरणातील फेरबदलाचे समाजावरील परिणाम सोदाहरण स्पष्ट करा.	5
प्रश्न २) भारतातील जैविक विविधतेचे स्वरूप स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) हरितक्रांतीचे परिणाम लिहा.	5
प्रश्न ४) परीसंस्थाची रचना स्पष्ट करा.	5

SOC 292 - ग्रामिण समाजशास्त्र

प्रश्न १) आदिवासींची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.	5
प्रश्न २) सामाजिक स्तरीकरणाचे प्रकार स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) जमिनीच्या आधुनिकीकरणातून झालेले सामाजिक परिणाम स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ४) ग्रामिण संस्कृतीचे स्वरूप स्पष्ट करा.	5

SOC 293 - समाजशास्त्राचे अभिजात विचारवंत

प्रश्न १) 'औद्योगिक क्रांती' विषयी माहिती लिहा.	5
प्रश्न २) उत्पादनाच्या शक्ती, संबंध आणि प्रणाली स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) मॅक्सवेबरचे विविध धर्मांचे तुलनात्मक अध्ययन लिहा.	5
प्रश्न ४) दुरखीमचा आत्महत्या विषयक सिद्धांत स्पष्ट करा.	5

SOC 294 - औद्योगिक समाजशास्त्र

प्रश्न १) औद्योगिक समाजशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा.	5
प्रश्न २) 'औद्योगिक कलह' ही संकल्पना लिहा.	5
प्रश्न ३) भारतामध्ये सामाजिक सुरक्षिततेची आवश्यकता स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ४) कारखाना उत्पादन पद्धती स्पष्ट करा.	5

SOC 295 - लोकसंख्या शिक्षण

प्रश्न १) लोकसंख्या वाढीस कारणीभूत असलेले घटक सविस्तर लिहा.	5
प्रश्न २) लोकसंख्या व शिक्षण यातील संबंध स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) कुटुंब आकार व विचारपूस पद्धती स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ४) नैसर्गिक साधनसंपत्तीचे प्रकार स्पष्ट करा.	5

SOC 312 - वयोधन प्रक्रिया

प्रश्न १) वृद्धांच्या समस्या स्पष्ट करा.	5
प्रश्न २) वार्धक्य व मुलांविषयीचे ताणतणाव स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ३) वृद्धांचे हक्क व कायदे स्पष्ट करा.	5
प्रश्न ४) वृद्धांश्रमाच्या व्यवस्थापना विषयी माहिती लिहा.	5
